

ДО ПИТАННЯ ПРО ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ У НЕОЕКОНОМІЦІ

К ВОПРОСУ ОБ ЭКОНОМИЧЕСКОМ ПОТЕНЦИАЛЕ В НЕОЭКОНОМИКЕ

ON THE QUESTION OF ECONOMIC POTENTIAL IN NEOECONOMICS

Анотація. У статті йдеться про сприйняття сучасних трансформаційних процесів в сфері науково-технічного прогресу, які тягнуть за собою необхідність активізації когнітивного сприйняття економічного потенціалу.

Аннотация. В статье идет речь о восприятии современных трансформационных процессов в сфере научно-технического прогресса, которые влекут за собой необходимость активизации когнитивного восприятия экономического потенциала.

Annotation. The article deals with the perception of modern transformational processes in the sphere of scientific and technological progress, which entail the need to activate cognitive perception of economic potential.

Ми живемо в еру глибоких зрушень у виробництві, інноваційних бізнес-процесів, безлічі нових цікавих технологій, з якими постійно стикаємося. Трансформаційні процеси вже змінили засоби виробництва, а сучасний етап розвитку науково-технічного прогресу набуває історичного значення з точки зору швидкості, розмірів змін та нових комунікаційних систем. Технологічна революція виражається в існуванні штучного інтелекту машини, в робототехніці, Інтернеті речей, 3D-друку, нанотехнологіях, біотехнологіях, системах когнітивного обчислення і т.п., перетворюючи технічний, фізичний, цифровий, біологічний, економічний та інші потенціали та стимулюючи розвиток людського потенціалу. Сьогодні значущість трансформаційних процесів в сфері науково-технічного прогресу тягне за собою необхідність актуалізації когнітивного сприйняття потенціалів і джерел їх виникнення, зумовлює тему та мету дослідження з даного напрямку.

Науково-технічний прогрес висвітлює новий соціально-технологічний уклад і народження неоекономіки як концепції, що удосконалює здобутки економічної теорії в епоху технологічної революції. Неоекономіка, на думку І. М. Репіної, як “нова цивілізаційна модель економічного розвитку” [2, с. 12] характеризується величезним переважанням нематеріальних активів за умов зниження ролі матеріальних активів. Інструменти неоекономіки когнітивні системи обчислення, призначені подавати рішення з доказами на базі глобальних обсягів даних, комп’ютерної обробки мови і штучного інтелекту. В суспільстві штучний інтелект вже вийшов за межі фантастики, становить основу системи пам’яті нового покоління та складову інноваційних технологій. IBM у своїй практиці використовує аналітичні, статистичні, маркетингові та інші функціональні види когнітивних систем обчислення, які ув’язують технології безпосередньо з мисленням людини та підвищують її когнітивні здібності. У реальному часі важливим є контакт когнітивних систем з людьми, а також здібності людей опановувати нові знання, приймаючи обґрунтовані рішення.

Науково-технічний прогрес закономірно змінює бізнес, який увійшов в когнітивну еру. На відміну від рахунково-програмованого обчислення, когнітивні системи обчислення, показують взаємодію штучного інтелекту з людиною як генератором ідей та джерелом людського капіталу. Бізнес нещодавно використовує когнітивні системи обчислення, що увійшли до технологій IBM та відокремили когнітивні процеси, якими є такі:

- виявлення ідей на основі опанування та розуміння інформації, доступної людині через інформаційні мережі, які допомагають ефективно використати цю інформацію;
- прийняття рішень на базі даних та безперервне, постійне оновлення інформації, контроль на базі певної системи стандартів (примітно: когнітивні системи обчислення можуть скасувати рішення, незважаючи на ефект);
- одержання і зберігання структурованої, неструктурованої інформації на основі глибокого розуміння домену та своєчасне доведення інформації до людини очевидним способом;
- кваліфікаційна допомога в перетворенні або адаптації спірних чи суперечливих даних на основі контакту людини та штучного інтелекту.

Перехід від рахунково-програмованих систем до когнітивних систем обчислення не слід сприймати як заперечення промислової економіки. Такий перехід як технологічне рішення в процесі взаємодії людини зі штучним інтелектом машини постійно оновлює когнітивні процеси сприйняття об'єктивної реальності. На думку Л. Г. Мельника, майбутня інформаційна епоха тобто “Четверта промислова революція (що отримала також назву “Індустрія 4.0”) логічно продовжує траєкторію Третьою промислової революції, в якій саме синергетична основа є рушійною силою розвитку соціально-економічних систем” [1]. Організація сучасного виробництва з використанням робототехніки, штучного інтелекту, генної інженерії, адитивних технологій тощо трансформує нинішні глобальні виробничі ланцюжки та переміщує виробництво до країн-споживачів. Світове лідерство за цих умов завоювали такі виробничі системи, які включилися в процеси Четвертої промислової революції та оволоділи когнітивними технологіями обчислення.

Зовнішнє оточення когнітивних систем обчислення визначають певні сфери впливу: публічну, інформаційного простору, людського капіталу, людського потенціалу, науково-технічного прогресу, державну (табл. 1).

Таблиця 1

СФЕРИ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО ОТОЧЕННЯ

Сфери	Сутнісна характеристика
Публічна сфера (суспільство)	Когнітивні системи долають опір промислової економіки та завойовують ринок, стрімко проникаючи в суспільство в процесі розвитку науково-технічного прогресу. Збільшується протиріччя між попитом на когнітивні системи обчислення та їх пропозицією на шляху розвитку когнітивних здібностей людини
Сфера інформаційного простору (інформація)	Інформаційний простір переживає інформаційний вибух, який зі зростанням мобільних пристроїв та соціальних медіа створює новий цифровий всесвіт, допомагає людині опанувати когнітивні технології. Інформації властивий зростаючий інформаційний потенціал, який підживлює швидкісні глобальні інформаційні потоки
Сфера людського капіталу (сприйняття)	Людина справедливо сприймає когнітивні системи обчислення бізнес-процесів. Людський капітал та успішне сприйняття когнітивних систем обчислення через знання, уміння та навички людини, формує інформаційний простір
Сфера людського потенціалу (компетенції)	Сукупність якостей та компетенції людини, що впливають на людський потенціал, активізують когнітивні системи обчислення, відіграють ключову роль в організації бізнес-процесів на цій основі; користуються попитом та обмеженою пропозицією
Сфера науково-технічного прогресу та технології	Розвиток науково-технічного прогресу у вигляді реалізації когнітивних систем обчислення виявляється в оновленій комп'ютерній архітектурі та парадигмі програмування, які утворюють сучасну платформу формування потенціалів та знань
Державна сфера (політика)	Керування змінами в політиці та суспільному житті, забезпечення безпеки на державному рівні та достовірності інформації в глобальному домені, передбачає відстеження результатів вирішення проблем при автономному функціонуванні штучного інтелекту

Когнітивні системи обчислення у реальному часі визначають механізм контакту з людьми, що використовує штучний інтелект та інноваційно-технологічне облаштування бізнес-процесів (нові комунікаційні канали, хмарні технології, високотехнологічні виробництва тощо). Ефект, що отримують когнітивні системи обчислення, збільшує бізнес-процеси й економічний потенціал. З боку людини система когнітивного обчислення наділяється властивістю суб'єктивності, яке передбачає когнітивне сприйняття економічного потенціалу. Економічний потенціал сьогодні, як рішення Третьої промислової революції, може формуватися в когнітивних системах обчислення і трансформуватися шляхом капіталізації з величезною швидкістю; оцінюватися у вигляді його капіталізованої вартості, яка бере участь у відтворювальному процесі. Капіталізація економічного потенціалу супроводжується збільшенням інвестиційного процесу та залученням великого капіталу в сферу неоекономіки. Ми живемо в епоху опанування системи когнітивного обчислення економічного потенціалу, що підлягає управлінню, відновлюючи природу, не завдаючи шкоди навколишньому середовищу. В цілому йдеться про переосмислення теоретичної платформи формування методологічного апарату когнітивного обчислення економічного потенціалу в моделях неоекономіки.

Зрушення економічної парадигми в бізнесі об'єктивно впливають на систему економічного потенціалу й породжують необхідність перевірки когнітивного сприйняття людиною про-

блеми формування цієї економічної категорії. У неоекономіці швидко зростає швидкість і масштабність формування економічного потенціалу і це є запорукою успіху дії систем когнітивних обчислення його рівня.

Теоретична платформа формування та оцінювання економічного потенціалу створена поколіннями вчених та подана в наукових та літературних джерелах в різні періоди часу. Різні погляди на проблему процесу формування економічного потенціалу дають нам уявлення про його всебічний та глибокий аналіз. У більшості теоретичних досліджень демонструються значні відмінності у формулюваннях економічного потенціалу й обґрунтовуються різні шляхи вирішення проблеми його оцінювання. Для промислової економіки сформулюємо власну думку про потенціал, яким володіє підприємство: потенціал підприємства являє собою сукупність якостей системи взаємопов'язаних ресурсів, можливостей та їх мобілізації в досягненні цілей підприємства, конкурентних переваг з урахуванням впливу зовнішнього середовища [3].

Підприємство володіє технологіями й бізнес-процесами нового покоління та підпорядковує неоекономіку вимогам бізнесу, щоб успішно управляти змінами та на цій основі отримувати ефект. Потенціал пов'язаний з бізнес-процесами підприємства неоекономіки; обчислення рівня потенціалу виконує когнітивна система обчислення. Отже, когнітивні обчислення потенціалу в стратегічній поведінці підприємства неоекономіки розглядаються з позиції стандартів досягнення ефекту. За цими стандартами відтворюються бізнес-процеси, планується розвиток потенціалу підприємства неоекономіки у вигляді проблемно-цільового моделювання капіталізації, яка перетворює додану вартість в додаткові фактори виробництва з метою збільшення власного капіталу.

Потенціал підприємства неоекономіки визначає відтворювані якості системи когнітивного обчислення і їх мобілізацію в стандартах когнітивного сприйняття капіталізації вартості бізнес-процесів з урахуванням впливу зовнішнього середовища.

Література

1. Мельник Л. Г. Контуры Четвертой промышленной революции / Л. Г. Мельник // Механізм регулювання економіки: Міжнародний науковий журнал. – 2016. – С. 133–148.
2. Репіна І. М. Активи підприємства: таксономія, діагностика та управління / І. М. Репіна. – Київ: КНЕУ, 2012. – 274 с.
3. Сабадирьова А. Л. Потенціал промислового підприємства: організація оцінки [Електронний ресурс] / А. Л. Сабадирьова // Механізм регулювання економіки: Міжнародний науковий журнал. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/452>.

УДК 330.341

Цемашко Юлія Сергіївна

аспірантка кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана,
juliaqz7@yandex.ru

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

РАЗВИТИЕ ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УКРАИНЕ. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ

DEVELOPMENT OF INNOVATIVE BUSINESS IN UKRAINE. INTERNATIONAL EXPERIENCE

Анотація. Розглянуто особливості розвитку України у сфері інноваційного підприємництва. Досліджено основні досягнення електронного урядування як запоруки та основи успішного розвитку та втілення інновацій. Сформульовано тенденції та стратегії втілення інноваційного підприємництва.

Аннотация. Рассмотрены особенности развития Украины в сфере инновационного предпринимательства. Исследованы основные достижения электронного управления как залога и основания успешного развития и реализации инноваций. Сформулированы тенденции и стратегии воплощения инновационного предпринимательства.